

Sygnatura akt XVIII C 793/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 7 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Magda Inerowicz

Protokolant: prot. sąd. Emilia Staszekiewicz

po rozpoznaniu w dniu 7 grudnia 2017 r.

sprawy z powództwa **P. S.**

przeciwko **S. C.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. powództwo oddała,
2. nie obciąża powoda kosztami procesu.

/-/ M. Inerowicz

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 29 maja 2017 r. powód P. S., wniósł przeciwko pozwanemu S. C. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, tj. nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym z dnia 25 kwietnia 2002 r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 29 maja 2002 r. w sprawie o sygn. akt I Nc 180/02. Jednocześnie powód wniósł o udzielenie zabezpieczenia powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie ww. tytułu wykonawczego na czas trwania niniejszego postępowania.

W uzasadnieniu powód wskazał, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu P. M. (1) prowadzi postępowanie egzekucyjne o sygn. akt (...) przeciwko powodowi jako dłużnikowi z jego wynagrodzenia za pracę. Powód podniósł zarzut przedawnienia wskazując, że tytuł wykonawczy na podstawie którego prowadzona jest egzekucja został wydany w 2002r., a zatem upłynął już 10-letni termin przedawnienia roszczenia. Nadto powód zarzucił, że odsetki od roszczenia są „lichwiarskie”, gdyż naliczane są według stopy procentowej w skali 10,45% miesięcznie.

Postanowieniem z dnia 3 października 2017r. Sąd oddalił wniosek powoda o zabezpieczenie powództwa.

W odpowiedzi na pozew z dnia 23 października 2017r. pozwany S. C. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwany zakwestionował podniesiony zarzut przedawnienia roszczenia wskazując, że złożenie wniosku egzekucyjnego przez pozwanego przerwało bieg terminu przedawnienia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Sąd Okręgowy w Poznaniu, w sprawie o sygn. akt I Nc 180/02, z powództwa S. C. przeciwko pozwanemu P. S., w dniu 25 kwietnia 2002 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodny z żądaniem pozwu. Nakaz ten uprawomocnił się w dniu 24 maja 2002 r.

Na wniosek powoda w ww. sprawie, Sąd w dniu 29 maja 2002r. nadał ww. nakazowi zapłaty klauzulę wykonalności.

Na podstawie ww. tytułu wykonawczego zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne przeciwko P. S. w sprawie o sygn. (...), (...), a następnie w sprawach o sygn. (...) i (...). W sprawie (...)na dzień 25 listopada 2002r. na podstawie ww. tytułu egzekucyjnego nie wyegzekwowano żadnej kwoty. Koszty egzekucyjne poniesione przez wierzyciela wyniosły 190 zł, a koszty zastępstwa egzekucyjnego ustalono na kwotę 3.000 zł.

W dniu 29 września 2005r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Słupcy w sprawie (...) stwierdził, że na podstawie ww. tytułu wykonawczego wyegzekwowano od dłużnika i przekazano wierzycielowi kwotę 13.834,98 zł. Koszty egzekucyjne w kwocie 640 zł poniósł wierzyciel. Wyegzekwowana kwota 13.834,98 zł stanowiła kwotę ze sprzedaży ruchomości – samochodu.

W dniu 15 kwietnia 2008r. do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Poznaniu wpłynął wniosek wierzyciela o wszczęcie egzekucji z nieruchomości dłużnika. Pismem z dnia 8 maja 2008r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Poznań-Stare Miasto w P. J. S. zawiadomił dłużnika, że zostało wszczęte przeciwko niemu postępowanie w sprawie o sygn. (...). W dniu 8 sierpnia 2008r. wierzyciel wniósł o wszczęcie egzekucji z wynagrodzenia za pracę dłużnika. W dniu 12 sierpnia 2008r. Komornik dokonał zajęcia wynagrodzenia za pracę dłużnika.

Postanowieniem z dnia 7 października 2009r. Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu wyłączył Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Stare Miasto w Poznaniu J. S. od prowadzenia postępowania egzekucyjnego z prawa użytkowania wieczystego nieruchomości KW nr (...) m.in. w sprawie (...)i przekazał tę sprawę do prowadzenia Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda P. M. (1).

W dniu 14 stycznia 2010r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Nowej Soli poinformował Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Stare Miasto w Poznaniu J. S., że nastąpił zbieg egzekucji prowadzonej przeciwko dłużnikowi P. S.. Komornik wskazał, że prowadzi skuteczną egzekucję od 14 września 2006r. i zwrócił się o przekazanie akt sprawy celem łącznego prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

Postanowieniem z dnia 27 marca 2010r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Poznań – Stare Miasto w Poznaniu uznał się niewłaściwym do prowadzenia sprawy (...)i przekazał ją do prowadzenia komornikowi właściwemu wg miejsca położenia nieruchomości dłużnika Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda P. M. (1).

Na dzień 27 marca 2010r. koszty egzekucyjne w sprawie (...)wyniosły 60 zł, które poniósł wierzyciel. Koszty zastępstwa adwokackiego ustalono na kwotę 3.600 zł. Wierzyciel nie uzyskał na poczet należności żadnej kwoty.

W dalszej kolejności ww. postępowanie egzekucyjne było prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu P. M. (1) pod sygn. akt I (...).

Zadłużenie wynikające z nakazu zapłaty z dnia 25 kwietnia 2002 r. nie zostało w toku postępowania egzekucyjnego wyegzekwowane. Na dzień 14 października 2015 r. zadłużenie P. S. z tytułu ww. nakazu zapłaty wynosiło:

- należność główna: 40.000 zł,
- odsetki do 14.10.2015 r.: 1.609.564,47 zł,
- koszty poprzedniej egzekucji: 60 zł,
- opłata egzekucyjna: 33.083,30 zł,

- wydatki gotówkowe: 27,58 zł.

Postanowieniem z dnia 26 kwietnia 2017 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu P. M. (2) umorzył postępowanie egzekucyjne pod sygn. akt I (...) na podstawie art. 824 § 1 pkt. 4 kpc (wobec braku przez 6 miesięcy czynności wierzyciela potrzebnej do dalszego prowadzenia egzekucji).

Dowód: nakaz zapłaty z dnia 25.04.2002r. wraz z klauzulą wykonalności i wzmiankami o zakończonych postępowaniach komorniczych (k. 2 akt sprawy (...)) wniosek egzekucyjny (k. 1 akt sprawy (...)), zawiadomienie o wszczęciu egzekucji (k.6 akt sprawy Km (...)), postanowienie z dnia 7 października 2009r. Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu (k. 32 akt sprawy (...)), wniosek o wszczęciu egzekucji w wynagrodzenia (k. 22 akt sprawy (...)), zajęcie wynagrodzenia (k. 23 akt sprawy (...)), wniosek o przyznanie wynagrodzenia pełnomocnikowi (k. 30), pismo o zbiegu egzekucji (k. 35), zeznania powoda (min.3 –min.15 e – protokołu z dnia 7 grudnia 2017r. k. 72), zeznania pozwanego (min.16-min. 21 e – protokołu z dnia 7 grudnia 2017r. k. 73-74).

Przeciwko powodowi toczy się kilka postępowań egzekucyjnych. Suma zobowiązań w zakresie należności głównych (bez odsetek) wynosi ok. 400.000 zł. Powód pracuje formalnie na ½ etatu z wynagrodzeniem 1.200 zł netto. Poza tym wynagrodzeniem otrzymuje dodatkowe wynagrodzenie. Powód jest w separacji faktycznej z żoną, ma na utrzymaniu małoletniego syna, na którego łoży ok. 500 zł miesięcznie.

Dowód: zeznania powoda (min.3 –min.15 e – protokołu z dnia 7 grudnia 2017r. k. 72).

Powyższy stan faktyczny był zasadniczo bezsporny pomiędzy stronami, a zatem w istocie jego ustalenie wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego w postaci dowodów z dokumentów. Sąd przeprowadził zatem dowód z wyżej wymienionych dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w aktach spraw komorniczych, jak również z zeznań stron.

Sąd dał wiarę przedłożonym przez strony oraz uzyskanym przez Sąd dowodom z dokumentów. Zostały one sporządzone w odpowiedniej formie, przez uprawnione do tego podmioty.

Zasadniczo Sąd dał również wiarę zeznaniom stron, odmawiając jedynie wiarygodności zeznaniom powoda, iż pracując po kilkadziesiąt godzin dziennie zarabia on jedynie kwotę 1.300 zł – 1200 zł netto, nawet mając na względzie fakt, że pracuje jedynie na pół etatu. Powyższe bowiem zeznania były sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego.

Z zeznań stron wynika, że przeciwko powodowi jako dłużnikowi toczyło się kilka postępowań egzekucyjnych, co znajduje potwierdzenie w dokumentach znajdujących się w aktach komorniczych.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo okazało się nieuzasadnione.

Zgodnie z treścią przepisu art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c. (w aktualnym brzmieniu) dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne.

Dłużnik traci prawo do wytoczenia powództwa opozycyjnego z chwilą wyegzekwowania przez wierzyciela świadczenia objętego tytułem wykonawczym, co nie odbiera mu możliwości poszukiwania sądowej ochrony jego praw w odrębnym postępowaniu (wyrok SN z dnia 4 kwietnia 2002 r., I PKN 197/01, Wokanda 2002, nr 12, poz. 27; wyrok SN z dnia 17 listopada 1988, I CR 255/88, LEX nr 8929; wyrok SN z dnia 20 stycznia 1978r., III CRN 310/77, LEX nr 8055).

Powód posiadał legitymację czynną w niniejszej sprawie, albowiem jak wynika z dokumentów w aktach (...) i (...), zadłużenie wynikające ze spornego tytułu nie zostało w toku egzekucji od P. S. w całości wyegzekwowane.

W tym miejscu wskazać należy, że w doktrynie i judykaturze do zdarzeń, na skutek których zobowiązanie wygasło zalicza się – w szczególności - wykonanie zobowiązania (art. 450 kc), zrzeczenie się roszczenia przez wierzyciela, wydanie wyroku na korzyść jednego z dłużników solidarnych w następstwie uwzględnienia zarzutu wspólnego dla wszystkich dłużników (art. 375 § 2 kc), świadczenie zamiast spełnienia (art. 453 kc), odnowienie (art. 506 kc), niemożliwość świadczenia wskutek okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności (art. 475 kc), potrącenie (art. 498 kc), zwolnienie dłużnika z długu przez wierzyciela (art. 508 kc), zmianę stosunków, z powodu których zobowiązanie albo obowiązek gaśnie lub ulega ograniczeniu, zmiana wierzyciela, ziszczenie się warunku rozwiązującego, rozwiązanie ugody. Z kolei do zdarzeń, na skutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane zalicza się m.in.: przedawnienie roszczenia stwierdzonego tytułem egzekucyjnym (art. 117 § 2 kc), odroczenie spełnienia świadczenia, rozłożenie świadczenia na raty przez wierzyciela (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 14.07.2014r., I ACa 163/14, Lex nr 1527209, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23.03.2016r. I ACa 1758/15, Lex nr 2044337, wyrok SA w Katowicach z 22 marca 2016r., I ACa 1072/15, Lex nr 2041840).

Mając na uwadze treść przepisu art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., wskazać należy, że nie zostało wykazane, że po powstaniu tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 25 kwietnia 2002r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie powoda wygasło albo nie może być egzekwowane. Ciężar dowodu w tym zakresie spoczywał na powodzie. W ocenie Sądu, powód nie wykazał, że nastąpiło przedawnienie roszczenia egzekwowanego przez pozwanego S. C. od powoda w ramach postępowania w sprawie (...) na podstawie spornego tytułu wykonawczego (art. 117 § 2 k.c.).

Zgodnie z art. 125 § 1 zd. 1 k.c. roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy.

W myśl natomiast art. 123 § 1 pkt. 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Przerwanie biegu przedawnienia następuje w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela (por. wyrok SA w Krakowie z dnia 11 marca 2016r. I ACa 1408/15, LEX). W orzecznictwie wskazuje się, który to pogląd Sąd w pełni aprobuje, że czynnością przerywającą bieg przedawnienia jest wniosek wierzyciela o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności (por. uchwała SN z dnia 16 stycznia 2004r. III CZP 101/03), jak również zasadniczo wniosek o wszczęcie egzekucji, jako czynność zmierzająca bezpośrednio do zaspokojenia roszczenia (por. wyrok SA w Krakowie z dnia 11 marca 2016r. I ACa 1408/15, LEX). Nadto podkreślenie wymaga, że do przerwania biegu przedawnienia nie wystarczy identyczność wierzytelności, niezbędna jest bowiem identyczność osób, na rzecz których dana czynność, obiektywnie zdolna do przerwania przedawnienia została dokonana (por. wyrok SN z dnia 19.11.2014r. II CSK 196/14, Lex).

Mając na względzie powyższe wskazać należy, że na skutek złożenia przez S. C. wniosku o nadanie nakazowi zapłaty z dnia 25 kwietnia 2002 r. klauzuli wykonalności przeciwko P. S. doszło do przerwania biegu 10 -letniego terminu (art. 125 § 1 k.c.) przedawnienia roszczenia stwierdzonego przedmiotowym nakazem zapłaty. Termin ten rozpoczął ponownie bieg po zakończeniu postępowania klauzulowego, a więc po dniu 29 maja 2002 r., kiedy to nadano klauzulę wykonalności przedmiotowemu nakazowi zapłaty, a 10-letni termin przedawnienia roszczenia stwierdzonego tym tytułem upływałby najwcześniej w dniu 26 maja 2012r. Wskazać jednak należy, że przeciwko powodowi pozwany S. C. wszczął postępowanie egzekucyjne, które również przerwało bieg przedawnienia roszczenia stwierdzonego spornym nakazem zapłaty z dnia 25 kwietnia 2002 r., w tym postępowanie prowadzone przez Komornika Sądowego Rewiru I przy Sądzie Rejonowym w Słupcy pod sygn. akt XI Km 602/02, w którym nie wyegzekwowano żadnej kwoty, I Km 1462/02, w którym wyegzekwowano kwotę 13.834,98 zł, a które zakończone zostało w dniu 29 września 2005

r. Przedawnienie zaczęło ponownie biec, po ukończeniu postępowania I Km 1462/02 (przez niespełna 3 lata), ale bieg ten został przerwany wszczęciem egzekucji w sprawie VI (...). Następnie, zatem, postępowanie egzekucyjne było prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Stare Miasto w Poznaniu pod sygn. akt VI (...) oraz kontynuowane przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu pod sygn. akt I (...), zakończone umorzeniem postępowania egzekucyjnego wobec bezskuteczności egzekucji, postanowieniem z dnia 26 kwietnia 2017 r., które to postanowienie uprawomocniło się w dniu 23 maja 2017 r.

Zgodnie z treścią art. 826 k.p.c. umorzenie postępowania egzekucyjnego powoduje uchylenie dokonanych czynności egzekucyjnych, lecz nie pozbawia wierzyciela możliwości wszczęcia ponownej egzekucji, chyba, że z innych przyczyn egzekucja jest niedopuszczalna. W myśl natomiast art. 124 § 1 k.c. po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. Ww. przepis przewiduje zatem, że po umorzeniu postępowania egzekucyjnego, przedawnienie rozpoczęło bieg na nowo w stosunku do tego samego podmiotu (por. wyrok SA w Katowicach z 11.03.2016r., I ACa 1408/15, wyrok SN z dnia 19.11.2014r., II CSK 196/14, Lex 1622306). Dopiero zatem od umorzenia postępowania egzekucyjnego w sprawie I (...) termin przedawnienia roszczenia stwierdzonego nakazem zapłaty z dnia 25 kwietnia 2002 r. rozpoczął bieg na nowo, w tych samych granicach podmiotowych, wynikających z tytułu wykonawczego, wobec czego dziesięcioletni termin przedawnienia roszczenia w niniejszej sprawie jeszcze nie upłynął. Powód nie wykazał tym samym, iż w chwili złożenia powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności jego roszczenie stwierdzone tym tytułem wykonawczym było przedawnione.

Odnosząc się natomiast do zarzutu powoda dotyczącego „lichwiarskich odsetek to podkreślić należy, że podstawą powództwa opozycyjnego z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. – jeżeli tytułem jest orzeczenie sądowe – mogą być zdarzenia, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzut spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne.

Zarzut „lichwiarskich” odsetek nie jest zdarzeniem, które nastąpiło po zamknięciu rozprawy. Jest to zarzut, który mógł być podniesiony w czasie postępowania rozpoznawczego przed sądem I instancji.

Obrona merytoryczna dłużnika, przy powództwie przeciwegzekucyjnym w żaden sposób nie może naruszać powagi rzeczy osądzonej oraz skutków wynikających ze stanu sprawy zawisłej (por. E. Wengerek, „Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz do części drugiej Kodeksu postępowania cywilnego, Warszawa 1998r. s. 295). Oznacza to, że nie jest możliwe powoływanie się na takie okoliczności faktyczne, które istniały już na etapie postępowania, w którym wydany został tytuł egzekucyjny, nawet jeżeli zostały one pominięte w postępowaniu rozpoznawczym jako spóźnione, bądź też w ogóle nie zostały skutecznie zgłoszone i rozpoznane (szerzej: wyrok Sądu Najwyższego z 12 października 2016 r., II CSK 489/16, LEX 2142553). Przepis art. 840 § 1 pkt. 2 kpc, odnosi się tylko do zdarzeń po powstaniu tytułu egzekucyjnego. Przed zmianą pkt. 2 § 1 art. 840 kpc dokonana przez ustawę z dnia 10 lipca 2015r. (Dz. U. z 2015r., poz. 1311, która weszła w życie w dniu 8.09.2016r.), stanowisko takie było już prezentowane w judykaturze, a także w doktrynie z zastrzeżeniem, że spełnienie świadczenia, do którego doszło przed zamknięciem rozprawy mogło być tylko wyjątkowo podstawą powództwa opozycyjnego. Chodziło o przypadek, gdy z racji prawnych ograniczeń kognicji sądu nie mogło być ono przedmiotem rozpoznania w postępowaniu prowadzącym do rozpoznania tytułu. Art. 840 § 1 ust. 2 kpc nie może bowiem służyć sanowaniu uchybień strony, która we właściwym czasie nie wystąpiła ze stosownym zarzutem lub korygowaniu błędów sądu orzekającego, który zarzut taki przeoczył (por. T. Ereciński, H. Pietrzykowski, Komentarz do art. 840 kpc, publ. w Lex). Pogląd ten podzielił Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 23 maja 2012r. (sygn. III CZP 16/12). Sąd Okręgowy w Poznaniu, rozpoznający niniejszą sprawę w całości podziela argumentację przedstawioną przez Sąd Najwyższy w uchwale z 23 maja 2012r. W uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy wskazał, że w judykaturze jednomyślnie podkreślano jako rzecz oczywistą, że przedmiotem rozpoznania w sprawie wszczętej powództwem opozycyjnym nie mogą być zdarzenia istniejące przed powstaniem tytułu korzystającego z powagi rzeczy osądzonej, gdyż wówczas jego uwzględnienie prowadziłoby do zanegowania tej powagi i zakwestionowania prawomocnych orzeczeń, co jest - ze względu na pryncypia procesowe - niedopuszczalne (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 1997 r., I CKN 83/97, niepubl., z dnia 4 lutego 1998 r., II CKN 591/97, niepubl., z dnia 16 września 1999 r., II CKN 475/98, niepubl., z dnia 19 stycznia 1999 r., II CKN 188/98, niepubl. lub z dnia 28 października 2004 r., V CK 140/04, niepubl.). Sąd rozpoznający powództwo opozycyjne

jest bezwzględnie związany wyrokiem (nakazem zapłaty) wydanym w sprawie między wierzycielem a dłużnikiem co do ustalonego w sentencji obowiązku świadczenia. Z tego względu - przy orzekaniu na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., gdy tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie sądu (tu nakaz zapłaty referendarza mający taką moc) - uwzględnia wyłącznie zdarzenia, które nastąpiły po wydaniu tego wyroku, a ściślej, po zamknięciu rozprawy (art. 316 § 1 k.p.c.). W konsekwencji nie wzrusza ustaleń stojących za prawomocnym orzeczeniem ani nie wydaje odmiennego rozstrzygnięcia co do roszczenia procesowego istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy.

Odnosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy podkreślenia wymaga, że powód nie mógł w niniejszej sprawie zaprzeczać obowiązkom stwierdzonym prawomocnym orzeczeniem sądowym – nakazem zapłaty z dnia 25 kwietnia 2002r., w tym zasądzonym odsetkom, które to orzeczenie wiąże Sąd. Rozpoznając przedmiotową sprawę Sąd nie mógł na podstawie art. 840 k.p.c. dokonać merytorycznej zmiany uprzednio wydanego prawomocnego orzeczenia (por. wyrok SN z dnia 12 grudnia 1972r. II PR 372/72, OSP 1973, Nr II poz. 222). Rozstrzygnięcie bowiem zagadnienia, czy odsetki są „lichwiarskie” należało do kognicji sądu pierwszej instancji. Sąd nie mógł zatem badać zasadności powództwa w sprawie, w której został wydany przedmiotowy nakaz zapłaty. Poza zakresem orzekania Sądu w niniejszej sprawie było badanie stosunku cywilnego, który łączył strony i który był podstawą wydania tytułu egzekucyjnego (por. wyrok SN z dnia 19.01.2011r. V CSK 199/10, LEX 786397).

Reasumując, w niniejszej sprawie Sąd badał jedynie czy zaistniały przesłanki przewidziane w przepisie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., w związku z wytoczonym przez powoda powództwem przeciwegzekucyjnym. Sąd nie mógł natomiast modyfikować stosunku cywilnoprawnego między wierzycielem a dłużnikiem w niniejszym postępowaniu.

Mając na uwadze poczynione ustalenia oraz rozważania, Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt 1 wyroku, tj. oddalił powództwo z uwagi na całkowicie nieuzasadnione powództwo.

W zakresie kosztów procesu Sąd rozstrzygnął w oparciu o art. 102 k.p.c., zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W ocenie Sądu, na podstawie przedstawionych przez powoda faktów i okoliczności, niniejsza sprawa stanowi wypadek szczególnie uzasadniony. Na jego specyfikę składa się między innymi trudna sytuacja majątkowa powoda, która stała się przyczyną zwolnienia go z opłaty od pozwu w niniejszej sprawie. Przeciwko powodowi toczą się liczne postępowania egzekucyjne, nawet należność wobec pozwanego nie została do tej pory wyegzekwowana. Dlatego też, zdaniem Sądu, powód nie byłby w stanie uiścić zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na rzecz pozwanego, które wyniosły 14.400 zł. Sąd wprawdzie odmówił wiary powodowi, że pracując po kilkadziesiąt godzin tygodniowo zarabia on jedynie kwotę 1.200 zł – 1.300 zł, nawet jeżeli jest to wynagrodzenie za niepełny wymiar czasu pracy. Niemniej jednak fakt prowadzenia przeciwko powodowi postępowań komorniczych i suma długów powodują, że nie jest on w stanie uiścić kosztów procesu w niniejszej sprawie jako strona przegrywająca. Stąd też zgodnym z normą art. 102 k.p.c. Sąd nie obciążył powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanego.

SSO Magda Inerowicz